

Human-etikerne

Herr redaktør.

Til Ole K. Ihles brev 22. desember er det å svare:

Human-etikerne er ikke interessert i å bekjempe kristendommen. Vi ser jo at troen på en gud er til hjelp for mange.

Det vi opponerer mot, og som vi prøver å bekjempe, er at en slik tro skal pådyttes og påtvinges mennesker i et samfunn hvor religionsfrihet er grunnlovsfestet. Ganske særlig vil vi ikke at en tro skal presenteres som sannhet og påtvinges barn, som oppfatter alle ting helt konkret. Derfor er brevet som Ihle harmes slik over, sendt ut til skolene.

At Ihle finner grunn til å sammenlikne forholdene i Norge og Polen er tankevekkende og avslørende.

Heldigvis for oss alle forholder det seg slik at hva nå Ole K. Ihle enn måtte mene, tenke og tro, så endrer ikke det på fakta.

Stavanger, 23. desember 1981.

Ragnhild Berglia

Spørsmål til human-etikere

Herr redaktør.

Det er fantastisk det Ragnhild Berglia presterer å mene i Deres avis. I et svar til Ole K. Ihle sier hun blant annet at human-etisk forbund ikke er interessert i å bekjempe kristendommen.

Jeg begynner etter hvert å lure på om human-etikerne er helt klar over hvilken virksomhet de egentlig bedriver. Å påstå at en ikke kjemper mot kristendommen og dens posisjon i det norske samfunn, kan sammenliknes med påstanden om at jorden er flat – begge er hinsides alle realiteter.

Enhver som følger aldri så lite med i den flom av meninger og virkelighetsoppfatninger som human-etikerne nå om dagen forsyner massemedia med, ser at disse er rettet mot kirke og kristenliv og dermed også mot kristendommen. La meg nevne et eksempel. Like før jul kunne en lese at skolens tradisjonelle juleavslutning med gudstjeneste i kirken er i strid med både skolelov og mønsterplan. Kilden til denne feilaktige opplysning var human-etisk forbund.

Hvilken hensikt har det å bære til torgs slike påstander? Det er ikke bare et ledd i en kamp mot skolens tradisjonelle juleavslutning, men også mot kristendommen. Innholdet i et brev fra human-etisk forbund til skolene, hvor en – overfor forbundet – blir bedt om å redegjøre for om slik ulovlig juleavslutning forekommer, understreker bare at dette er faktum. Alle vet at den norske grunnskolen er heftet på de kristne verdier. En påstand om at skolene ikke har anledning å gå i kirken til jul er således helt meningsløs, hvilket også Kirke- og undervisningsdepartementet har bekreftet.

Det er riktig som Ragnhild Berglia sier at religionsfriheten her i landet er grunnlovsfestet. For øvrig i samme paragraf som sier at Norge er et kristent – for ikke å si evangelisk land.

Religionsfriheten er også reell, og enhver som måtte ønske det,

kan slippe å bli pådyttet troen på en gud som de ikke tror eksisterer.

Foreldre som ikke ønsker en påvirkning for barna sine har full anledning til å få dem fritatt kristendomsopplæringen og for så vidt også den tradisjonelle julegudstjenesten. Selv om human-etisk forbund – også gjennom skolen – propaganderer det beste de kan for å få redusert elevtallet i kristendomsstimene, er det pr. i dag svært få som velger seg fritatt. Kanskje foreldrene opplever en kristen oppdragelse som et verdifullt grunnlag å bygge livet på.

Kristendommen blir i skole som i kirke framstilt som sann. Dette ønsker human-etisk forbund ifølge Ragnhild Berglia å bekjempe. I særdeleshet anser man slik påvirkning av små barn som ille. Normal logikk tilsier at en kamp mot kristendommen som sann religion også er en kamp mot selve kristendommen. Det gjenstår imidlertid for forbundet å innrømme at det er slik. Det kan forbundet bare ikke av den enkle grunn at det da kommer i konflikt med seg selv og sin egen etikk. Man roter seg ganske enkelt opp i en selvmotsigelse.

Samme hvordan man snur og vender på det, uavhengig av om human-etikerne vil innrømme det eller ei, så kan ikke human-etisk forbunds store aktivitet for tiden oppfattes som annet enn en kamp mot kristendommen. Human-etikerne og Ragnhild Berglia må selvfølgelig få lov til å mene, tenke og tro hva de vil om den saken, men det endrer imidlertid ikke på fakta.

Stavanger, 30. desember 1981.

Torgeir H. Persett

Human-etikerne og kirken

I brev av 11. januar 1982 stilles det spørsmål til human-etikere generelt, og til underlegnede spesielt.

Ellertsen Torgeir Persett synes at «det er fantastisk, det underlegnede presterer å mene» i et tidligere brev, får en begynnelse forfra igjen på det mayasammenhenglige arbeid det er å fastslå retten til et avvikende livsvalg.

For tredje gang i disse spørsmål vil jeg senere Human-Etisk Forbunds formålsparagrafer:

§1: Human-Etisk Forbund er et organ for mennesker som vil arbeide for å løse oppgavene på det etiske område med særlig i rasjonal tenkning og sjelstakelig erkjennelse, uavhengig av religion og metafysisk dogmatikk.

§2: Forbundet vil arbeide for:

A: Spredning av opplysning om human-etisk tenkning og innstilling.

B: Endring av diskriminerende lovgiver vedrørende livsvalg.

C: Praktiske tiltak som kan møte behovene hos mennesker med et human-etisk livsvalg.

Human-Etisk Forbund er ikke interessert i å bekjempe den kristne tro så lenge den presenteres som tro. Vi protesterer når det settes likhets tegn mellom tro og sannhet. En religion tro oppleves som sannhet for den enkelte troende. Men denne opplevelsen av sannhet er subjektiv, og kan pr. definisjon ikke presenteres som objektiv sannhet for alle andre.

Dermed ser de fleste human-etikere det paradoksale i §2 i vår grunnlov, §2 fastslår at kristendommen skal være statens offisielle religion. Samtidig lovfestes religionsfrihet.

Dette er selvmotsigende, og de fleste human-etikere ønsker å få endret §2 i grunnloven for å få skilt kirke og stat. Dermed ønsker vi å bekjempe kirkeens maktposisjon og monopolstilling i det offentlige liv. Det innrømmer vi så ofte vi har anledning til det. At de enkelte kirker og trosamfunn på den annen side kan øve makt og drive kirkebukt innover

for egne medlemmer, blant sine egne tilhengere, er sålekkert. Det vil Human-Etisk Forbund aldri blande seg opp i, da det ikke angår oss.

I det omtvistede brevet til skolene før jul, ble det påpekt at gudstjenestene var frivillige for elever og lærere. Og det ble stilt spørsmål om hvorvidt skolene gjorde elever, lærere og foreldre kjent med dette.

§1k har Human-Etisk Forbund på ingen måte prøvd å hindre noen i å gå i kirken. Vi har søkt å hindre at kirkegang skal foregå under tvang og på falske premisser.

Kvotering synes jeg at det også burde være i kirkeens og de kristnes interesse.

Stavanger, 15. januar 1982.

Ragnhild Berglia